

Серія
„Спортивна наука в особах, документах, бібліографії”

КАЛІНІЧЕНКО
МИКОЛА ОЛЕКСАНДРОВИЧ

Життєвий шлях та
науково-педагогічна діяльність

Біобібліографічний покажчик

Укладач Ірина Свістельник

УДК 796.071:016:929

ББК 75+91.9

К 17

Серія
„Спортивна наука в особах, документах, бібліографії”
Започаткована 2010 року

Калініченко М. О.: життєвий шлях та науково-педагогічна діяльність :
біобібліогр. покажч. / уклад. Ірина Свістельник. – Л. : [б. в.], 2015. – 8 с.

До біобібліографічного покажчика увійшли короткі відомості про життєвий шлях, науково-педагогічну діяльність та друковані видання провідного науковця та спортсця Миколи Олександровича Калініченка.

© Свістельник І., 2015

Народився 20 жовтня 1921 року у Ростові-на-Дону. Закінчив Львівський державний інститут фізичної культури (1960), Юридичну академію (1953). Заслужений майстер спорту СРСР, чемпіон світу та Європи зі стрільби, багаторазовий чемпіон та рекордсмен СРСР та УРСР. У Львівському державному інституті фізичної культури працював з 1961 року на посаді старшого викладача, а з 1967 року – на посаді доцента кафедри фехтування, боксу, сучасного п'ятиборства та стрілецького спорту. Кандидат педагогічних наук (1971), доцент (1972). Перший серед львів'ян чемпіон світу зі стрілецького спорту: 1954 року у столиці Венесуели Каракосі здобув золоту медаль чемпіона у швидкісній стрільбі з пістолета.

Мав неабиякі здібності до науково-дослідної роботи. Уперше заявив про себе, ще навчаючись у ЛДІФК: його курсова робота на тему „Вплив стрілецької пози стрільця з пістолета на його поставу” була відзначена грамотою Міністерства вищої та середньої спеціальної освіти СРСР. 1964 року, уже працюючи в інституті, почав займатися однією з найважливіших проблем стрілецького спорту – підвищенням точності прицілювання у стрільбі з гвинтівки з діоптричним прицілом. Мав конструкторські здібності: удосконалював спортивну зброю, створив мініатюрну установку для тренувань у стрільбі по мішенях, прилад для контролю за дотриманням техніки стрільби стрільця з пістолета, сконструював установку для автоматичної зміни мішені під час стрільби. З 1957 року багато уваги приділяв розвитку стрільби з лука, створив перші вітчизняні спортивні луки, які були визнані в країні на державному рівні, організував та провів перші республіканські курси з підготовки тренерів, інструкторів та суддів зі стрільби з лука. Був головою обласної федерації та тренером збірної команди області, республіки, СТ „Буревісник”.

З 1967 року працював старшим тренером збірної команди СРСР зі стрільби з лука, від 1969 року очолював комплексну наукову групу з науково-методичного забезпечення збірної команди СРСР зі стрільби з лука.

Здійснював надання практичної допомоги у розвитку галузі фізичної культури і спорту у В'єтнамі, Болгарії та Чехословаччині.

1961 року за підготовку тренерських кадрів у СРСР та за кордоном нагороджений „Золотим знаком” та особистою зброєю, 1963 року – орденом „Дружба” Демократичної Республіки В'єтнам. За видатні заслуги у розвитку спорту в СРСР, високі спортивні досягнення та підготовку майстрів спорту нагороджений орденом „Знак Пошани”.

Звільнений 30 червня 1984 року у зв'язку із закінченням строкової трудової угоди.

Наукові праці М. О. Калініченко:

1960:

1. Калиниченко Н. А. Врачебно-педагогические наблюдения за стрелками в процессе тренировки и соревнований / Н. А. Калиниченко, Т. А. Третилова // Теория и практика физической культуры. – 1960. – № 10. – С. 756–757.

1961:

2. Калиниченко Н. А. Изменение осанки спортсмена под воздействием стрелковой позы и меры предупреждения / Н. А. Калиниченко // Теория и практика физической культуры. – 1961. – № 6. – С. 450.

1964:

3. Калиниченко Н. А. Прибор для исследования устойчивости зрительных восприятий стрелков-пулевиков при прицеливании / Н. А. Калиниченко // Тез. докл. XIX конф. по итогам науч.-исслед. работы препод. ин-та за 1964 год. – Львов, 1964. – С. 28–29.

1966:

4. Калиниченко Н. А. Прибор для исследования возможностей зрительного анализатора стрелков при прицеливании / Н. А. Калиниченко // Тез. докл. I Всесоюз. конф. по изобрет. и применению различной аппаратуры в области спорта. – М., 1966. – С. 95–96.

5. Калиниченко Н. А. Прямоугольная или кольцевая? / Н. А. Калиниченко // Военные знания. – 1966. – № 5. – С. 39.
6. Калініченко М. О. Стійкість зорових сприймань стрільців під час прицілювання / М. О. Калиниченко // Тез. доп. XX наук.-практ.конф. по підсумкам наук.-дослід. роботи викладачів ін-ту за 1965 рік. – Львів, 1966. – С. 51-55.

1968:

7. Калиниченко Н. А. Зрение и прицеливание / Н. А. Калиниченко // Военные знания. – 1968. – № 11.
8. Калиниченко Н. А. Зрение и прицеливание / Н. А. Калиниченко // Военные знания. – 1968. – № 12.

1969:

9. Калиниченко Н. А. Зрение стрелка и прицеливание / Н. А. Калиниченко // Как стать стрелком-спортсменом : сб. ст. – М. : ДОСААФ, 1969. – С. 41–51.
10. Калиниченко Н. А. Основные условия, повышающие точность прицеливания при стрельбе из винтовки с диоптрическим прицелом : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 735 „Теория и методика физ. воспитания и спорт. тренировки” / Н. А. Калиниченко ; ГЦОЛИФК. – М., 1969. – 20 с.

1970:

11. Калиниченко Н. А. Временные характеристики выстрела из лука / Н. А. Калиниченко // Метод. разраб. по проблемам подготовки сборных команд Украинской ССР к V Спартакиаде народов СССР 1971 года. – К., 1970. – № 2. – С. 73–79.
12. Калиниченко Н. А. Электрическая активность мышц плечевого пояса во время выстрела из лука / Н. А. Калиниченко, Г. Б. Сафронова // Метод. разраб. по проблемам подготовки сборных команд СССР 1971 года. – К., 1970. – № 2. – С. 62–69.

13. Джафаров М. А. Варианты положения и движения рук при стрельбе из лука / М. А. Джафаров, Н. А. Калиниченко // Метод. разраб. по проблемам подготовки сборных команд Украинской ССР к V Спартакиаде народов СССР 1971 года. – К., 1970. – №. 2. – С. 69–73.

1972:

14. Калиниченко Н. А. Методические советы по технической и тактической подготовке стрелка из лука / Н. А. Калиниченко // Современная тренировка стрелка из лука : сб. науч.-метод. работ. – К., 1972. – С. 5–21.
15. Калиниченко Н. А. Некоторые данные об эмоциональном состоянии стрелков из лука / Н. А. Калиниченко // Современная тренировка стрелка из лука : сб. науч.-метод. работ. – К., 1972. – С. 28–29.
16. Калиниченко Н. А. Об опыте работы со сборной командой СССР по стрельбе из лука / Н. А. Калиниченко // Спортивная тренировка : материалы респуб. науч.-метод. конф. – К., 1972. – С. 28–29.
17. Калиниченко Н. А. Учет тренировочных нагрузок в стрельбе из лука / Н. А. Калиниченко // Современная тренировка стрелка из лука : сб. науч.-метод. работ. – К., 1972. – С. 24–26.
18. Комплексная методика реабилитации организма стрелков из лука после интенсивных физических нагрузок / Г. Б. Сафронова, В. П. Горобец, Н. А. Калиниченко, О. Ф. Назарчук, Ю. М. Панышко // Методы медицинской реабилитации в спорте : тез. докл. Всесоюз. симп. – К., 1972. – С. 20–21.

1976:

19. Анализ возможных механизмов снижения спортивного результата в стрельбе из лука / Г. Б. Сафронова, Н. А. Калиниченко, О. Ф. Назарчук, Ю. Д. Панышко, В. П. Горобец, А. Я. Степина // Физиологическая и биомеханическая характеристика скоростно-силовых и сложно-координационных спортивных упражнений : тез. докл. XIV Всесоюз. науч. конф. – М, 1976. – С. 160–161.

20. Восстановительные процессы во время интервалов между выстрелами у стрелков из лука / Х. В. Безвершук, В. П. Горобец, Н. А. Калиниченко, О. Ф. Назарчук, А. М. Рыбак, А. Я. Степина, Г. Б. Сафронова, Ю. М. Панышко // Тез. докл. респуб. науч. конф. по проблемам реабилитации в спорте. – Минск, 1976. – С. 10–12.
21. Электрическая активность мозга при выполнении фактических и идеомоторных спортивных движений / Г. Б. Сафронова, В. П. Горобец, Г. В. Силин, Э. Д. Сладков, А. Н. Калиниченко [и др.] // Физиологическая и биомеханическая характеристика скоростно-силовых и сложно-координационных спортивных упражнений : тез. докл. XIV Всесоюз. науч. конф. – М., 1976. – С. 62–63.

1978:

22. Характеристика факторов, снижающих результативность у высококвалифицированных стрелков из лука / Г. Б. Сафронова, А. А. Богданов, В. П. Горобец, Н. А. Калиниченко, А. Я. Степина // Материалы Всесоюз. симп. – М., 1978.

1979:

23. Анализ выступлений и подготовки сборной команды СССР по стрельбе из лука : метод. реком. / Г. А. Гордиенко, А. Ш. Балов, Г. Б. Сафронова, Н. А. Калиниченко, А. Я. Степина. – М., 1979. – 51 с.
24. Итоги выступления кандидатов сборной команды страны по стрельбе из лука на VII летней Спартакиаде народов СССР и основные направления их подготовки к XXII Олимпийским играм : метод. реком. / Н. А. Калиниченко, Г. Б. Сафронова, В. П. Горобец, М. Б. Зыков, А. Я. Степина. – М., 1979. – 29 с.
25. Динамика функционального состояния систем организма высококвалифицированных стрелков из лука в процессе предельных нагрузок / Г. Б. Сафронова, Н. А. Калиниченко, О. Ф. Назарчук, А. Я. Степина // Материалы Всесоюз. симп. по спорт. медицине. – М., 1979.

26. Комплексная оценка функционального состояния систем организма стрелков из лука высших разрядов в разные периоды годичного цикла / Г. Б. Сафронова, Н. А. Калиниченко, А. Ш. Балов, А. Я. Степина // Система комплексной оценки подготовленности спортсменов высшей квалификации. – Петрозаводск, 1979.

1980:

27. Калиниченко Н. А. Стрельба из лука / Н. А. Калиниченко // Олимпийцами не рождаются : [монография]. – Л. : Вищ. шк., 1980. – С. 61–65.

28. Анализ механизмов снижения специальной работоспособности у лучников в процессе стрелковых нагрузок / Г. Б. Сафронова, О. Ф. Назарчук, В. П. Горобец, Н. А. Калиниченко, А. Ш. Балов, А. Я. Степина // Спорт и современность : тез. докл. Всемир. науч. конгр. – М., 1980.

1982:

29. Факторы, лимитирующие работоспособность стрелков из лука на ответственных соревнованиях / Г. Б. Сафронова, А. Я. Степина, О. Ф. Назарчук, В. П. Горобец, Н. А. Калиниченко, Э. А. Сиворонова // Физиологические факторы, определяющие и лимитирующие спортивную работоспособность : тез. докл. XVI Всесоюз. науч.-практ. конф. – М., 1982. – С. 166.

1985:

30. Калиниченко Н. А. Нарушения координации структуры спортивного навыка у стрелков из лука / Н. А. Калиниченко // Разноцветные мишени : сб. ст. – М., 1985. – С. 87–92.

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**КАЛІНІЧЕНКО
МИКОЛА ОЛЕКСАНДРОВИЧ**

*Життєвий шлях та
науково-педагогічна діяльність
Біобібліографічний покажчик*

Укладач – Ірина Свістельник